

אוגוסט 25, 2024

לכבוד:

ח"כ יואב גלנט, שר הביטחון
ח"כ אריאל בוסו, שר הבריאות

הנדון:

האם הכרחי לחסן כעת את ילדי עזה נגד פוליו? הסכנות בקבלת תוכנית ארגון הבריאות העולמי למבצע חיסונים בעזה

מכובדינו,

בעקבות המכתב שנשלח אליכם לאחרונה בנושא מטעם איגוד רופאי בריאות הציבור והאיגוד הישראלי למחלות זיהומיות, נבקש להביא בפניכם הערכת סיכונים מקצועית ריאלית שעשויה לסייע בידכם לגבש תמונת מצב אודות הנושא שבנדון.

1. מקרה המחלה בעזה הינו, בהנחה שהדיווח שפורסם נכון, מזן החיסון החי המוחלש (OPV) שניתן בעזה ושעבר מוטציה (Vaccine Derived Poliovirus Disease (VDPV)), כלומר הוא תוצאה של מבצע חיסון קודם. זהו סוג חיסון שאינו נמצא עוד בשימוש בעולם המפותח.
2. החיסון שארגון הבריאות העולמי (WHO) מבקש עתה לעשות בו שימוש בילדי עזה אף הוא חיסון חי מוחלש (nOPV2), וככזה מועד למוטציות נוספות אשר יכולות ליצור זני פוליו פעילים ועלול לשחרר פוליו שנגרם מחיסון (VDPVs), כפי שקרה במקרה הנוכחי. שחרור כזה עלול להוביל להתפשטות הנגיף בביו, ולגרום לפגיעה בייחוד בתינוקות לא מחוסנים ובמדוכאי חיסון. מתן חיסון חי מוחלש ל-640 אלף ילדים בטווח זמן קצר מגביר משמעותית את הסיכון לשחרור הנגיף ויצירת זיהום נרחב.
3. העובדה שמערכת הביוב בעזה נפגעה כתוצאה מהמלחמה מגבירה את הסיכון לדליפת הנגיף לים התיכון או למי התהום הישראליים. דליפה כזאת עלולה להחמיר משמעותית את התפשטות הוירוס החי, ובכך לסכן גם את בריאות הציבור בישראל.
4. חיסון ה-nOPV2 אותו מיעד ארגון הבריאות העולמי לילדי עזה אינו מאושר לשימוש באף אחת ממדינות המערב, והמחקרים הקליניים שלו עדיין לא הסתיימו. החיסון מיוצר באינדונזיה - מדינה מתפתחת, כאשר אין גישה למידע על תנאי הייצור במפעל, והוא ניתן אך ורק במדינות מתפתחות תחת היתר חירום של ארגון הבריאות העולמי. גם בישראל אגף הרוקחות לא התיר לייבא מסיבות אלו. עזה תשמש, אם כן, כמעבדת ניסוי לארגון הבריאות העולמי, וילדי עזה ישמשו שפני ניסיון לחיסון זה. מיותר לציין כי בעזה חסר מערך מעקב מקיף אחרי תופעות לוואי בקרב הילדים שיקבלו את ה-nOPV2.
5. החיסון נגד פוליו המומלץ לשימוש בעולם הוא חיסון מומת (IPV), שאין לו פוטנציאל לגרום לתחלואה כמו במקרה של החיסון החי המוחלש. מי שחוסן בחיסון המומת בילדות על פי תכנית החיסונים המומלצת, מוגן מפני תחלואה בפוליו לכל החיים. לכן, אם קיים חשש מהתפשטות פוליו בישראל, הפעולה המומלצת צריכה להיות השלמת חיסון פעוטות שטרם חוסנו בחיסון המומת. זאת במקום המלצות למנת

חיסון דחף מומת לחיילי צה"ל, כפי שקרה לאחרונה, או מתן חיסון חי מוחלש לתינוקות בישראל או בעזה.

6. על פי המלצות משרד הבריאות, אין לתת את החיסון החי מוחלש (OPV) לילד שלא קיבל מנת חיסון מומת (IPV) אחת לפחות בעבר, כיוון שמדיניות זו מפחיתה את הסיכון ללקות בשיתוק רפה (Flaccid Paralysis) כתוצאה מהחיסון. לכן, מתן חיסון חי מוחלש לילדים שלא קיבלו את החיסון המומת (IPV), כפי שעלול להיות במבצע החיסון המתוכנן בעזה, מהווה סכנה של ממש. אם בריאות ילדי עזה עומדת לנגד עיניו של ארגון הבריאות העולמי, מוטב שיוודא שקודם כל יקבלו את החיסון המומת.
7. ארגון הבריאות העולמי קורא להפסקת הלחימה לצורך מבצע החיסון. זה הארגון, כדאי להזכיר, שלא גינה בזמנו את טבח השבעה באוקטובר. יתר על כן, במהלך המלחמה, האו"ם וארגוני הבת שלו, כמו אונר"א, הציגו הטיה ברורה נגד ישראל. לאור זאת, חשוב לקחת בחשבון את הסיכון לפוליטיזציה של קמפיין החיסונים על ידי האו"ם וארגון הבריאות העולמי.
8. ארגון הבריאות העולמי מקדם שינויים בתקנות הבריאות הבינלאומיות ואמנה חדשה נגד פנדמיות שיקנו לו סמכויות נוספות, על-מדיניות, אשר מדינות רבות וגורמים ציבוריים בישראל מתנגדים להם. לא מן הנמנע שגם האירוע הזה ינוצל על ידי לקידום אג'נדה זו.
9. גם ללא קשר למדיניות האנטי-ישראלית של ארגון הבריאות העולמי, יש מקום למשנה זהירות בשיתוף הפעולה של ישראל עם ארגון זה, על מנת שישראל לא תואשם בשיתוף פעולה עם ניסוי בחיסון חדש בילדי עזה, בייחוד חיסון הנחשב בעל פוטנציאל לגרום למחלה קשה.

לסיכום, חיילי צה"ל המוחסנים ממילא, כמו גם החטופים בעזה שנותרו בחיים, וכן ילדי עזה, נמצאים בסכנת חיים מתמדת. עם זאת, אין ספק שהמלחמה עצמה ואי החזרת החטופים מהווים גורם סיכון משמעותי בהרבה לחיי החיילים, החטופים, וילדי עזה, בהשוואה לסכנה מנגיף הפוליו.

יתר על כן, מבצע חיסון חי מוחלש נגד פוליו בעזה עומד בסתירה להמלצה לחסן קודם כל בחיסון המומת, והוא בעל פוטנציאל לגרום לשיתוק בקרב המתחסנים עצמם, ו/או לעבור התמרה לוריאנט אלים ועמיד יותר, שאף עלול לזלוג לביוב ולמים בישראל.

אף אנו בעד ניטור תחלואה, שיפור התנאים ההיגייניים והסניטריים, נגישות למים נקיים, וזמינות שירותי בריאות. ברם, הפצת פחד ותבהלה, כפי שבאים לידי ביטוי במכתב מטעם איגוד רופאי בריאות הציבור והאיגוד הישראלי למחלות זיהומיות, אינם בסיס טוב לתכנית פעולה מקצועית. אנו מקווים שהערכת הסיכונים הריאלית הנ"ל תסייע בידכם לגבש עמדה באשר לצורך האמיתי במבצע חיסון נגד פוליו בעזה, ולצעדים הבריאותיים הדרושים.

בכבוד רב,

חברי מועצת החירום הציבורית לקורונה

חברי מחצ:

פרופ' אתי אינהורן	פרופ' אשר אלחיאני
פרופ' עליאן אלקרינאוי	ד"ר רון בבקוב
ד"ר אורנה בלונדהיים	פרופ' צבי בנטואיץ'
פרופ' מירה ברק	פרופ' צביקה גרנות
ד"ר זאב דגני	פרופ' גלעד הרן
פרופ' יואל זוסמן	ד"ר מיכל חמו לוטם
ד"ר יואב יחזקאלי	פרופ' רבקה כרמי
פרופ' אסא כשר	פרופ' רצף לוי
פרופ' מייקל לויט	ד"ר מיכאל מירו
פרופ' ישראל סילמן	ד"ר יפעת עבדי-קורק
פרופ' אודי קימרון	ד"ר דותן רוטו
ד"ר אמיר שחר	פרופ' אייל שחר
פרופ' מרדכי שני	ד"ר גיא שנער

